

BULLETTIN

HAVARIKOMMISJONEN FOR SIVIL LUFTFART (HSL)

Postboks 165, 1330 OSLO LUFTHAVN

Telefon: 67 12 23 19 - 67 59 36 55

BUL 15/95

Telefax: 67 12 53 33

Avgitt: 27. juni 1995

Luftfartøy

-type og reg.: Mc. Donnell Douglas Helicopter 369E, LN-OMW

- fabr. år: 1991

-motor: Allison 250C20R/2

Radiokallesignal: LN-OMW

Dato og tidspunkt: 1. mai 1995 kl. 1630

Hendelsessted: Tangsrød i Vestfold (ca. 5 km nord av Jarlsberg flyplass)

Type hendelse: Ervervsmessig, ulykke under "power-off" landing fra lav hover

Type flyging: Treningsflyging

Værforhold: Vind 180°10 kt, sikt +10 km, skybase 3 000 ft 2/8,+10°C, 1028 hPa

Flygeforhold: VMC

Reiseplan: Ingen

Antall ombord: 2

Personskader: Intern

Skader på luftfartøy: Avkuttet halebom, skade på halerotor og samtlige hovedrotorblader

Andre skader: Ingen

Fartøysjefen

-alder: 30 år

-sertifikat: Trafikkflygersertifikat klasse 3/H nr. 823

-flygererfaring: 2 323 timer totalt, hvorav ca. 1 500 på typen

Informasjonskilder: Rapport fra fartøysjefen, samt HSLs egne undersøkelser

Alle tidsangivelser i denne bulletin er lokal tid, hvis ikke annet er angitt.

HENDELSFORLØP

LN-OMW opereres av Helifly AS, som er et luftfartsforetagende med tilhold på Jarlsberg flyplass. Den 1. mai 1995 var flygesjefen i ferd med å gjennomføre periodisk flygetrening (PFT) med en annen flyger, og det skulle bl.a. trenes i å lande helikopteret fra ca. 2 m hover med motorkutt. Under en slik øvelse ble landingen foretatt med noe foroverbevegelse. Denne bevegelsen foregikk i et noe bløtt gressbevokst underlag og medførte at helikopteret tenderte til å tippe forover straks etter at det satte seg på bakken. Som en naturlig reaksjon forsøkte fartøysjefen å parere dette ved å trekke stikka tilbake. Da

turtallet på rotoren nå var lavt og det ikke var nok sentrifugalkraft til å holde rotoren i plan, oppsto en "flappende" bevegelse på rotorbladene med den følge at de slo ned i halebommen. Halebommen ble kuttet av, og det oppsto skader på halerotor og samtlige hovedrotorblader.

HAVARIKOMMISJONENS KOMMENTARER

Det er vanlig under trening med helikopter å øve på å lande fra lav hover med motorkutt. En slik øvelse krever bl.a. at helikopteret ikke får for stor forover fart når det setter seg, særlig er dette viktig å passe på når det ikke er et glidende underlag. Det er altså viktig at man er bevisst på å utføre slike øvelser på et passende underlag for landing og at et slikt landingsområde er kontrollert på forhånd. Selskapet karakteriserer selv hendelsen som "et hendelig uhell". Slike "hendelige uhell" har hatt en tendens til å gjenta seg i luftfart, og bør være klare indikatorer på viktigheten av god planlegging foran enhver flygefase.

Selskapet har utarbeidet en "Protokoll over PFT-utdanning på ny helikoptertype samt videreutdanning" som også ble benyttet i dette tilfelle. Det kan ikke sees at øvelsen, som i dette tilfelle resulterte i et uhell, er nevnt i dette skjema, noe som selskapet bør merke seg.

TILRÅDINGER

Ingen.